

Viestintäministeri Suvi Lindén,

Huolestuneina olemme panneet merkille Mika Lintilän työryhmältä tilaamanne mietinnön, jonka raportissa suositellaan kaikille kotitalouksille tasasuuruista mediamaksua Yleisradion toiminnan rahoittamiseksi.

Televisiomaksu eli televisiolupa on huono rahoitusmalli. Yleisradio on tarkoitettu tuottamaan yleishyödyllisiä ohjelmia, missä roolissa se tosin ei ole pysynyt. Yleisradion ohjelmatarjonta on muuttunut kaupallisia kanavia muistuttavaksi, ja ohjelmien yleishyödyllisyys on vähentynyt.

Mediamaksu on vielä televisiomaksuakin huonompi. Televisio-ohjelmiin kyllästyneet ovat voineet sanoutua irti televisiovastaanottimesta ja maksamisesta. Se on televisiomaksun pelastava hyvä ominaisuus. Lintilän työryhmän esittämä mediamaksu on erityisesti pienituloisille kohtuuton käänteisprogressiivinen vero ja sen säätäminen tekisi Yleisradiosta uuden verottajan.

Mediamaksu on ratkaiseva huononnus. Televisiomaksussa on hyvää se, että maksu on pyritty kohdistamaan katsojille. Se periaate sopii Yleisradion nykyiseen viihteelliseen linjaan. Mutta mediamaksu ei perustu järkeville periaatteille. Mediamaksu edustaa Yleisradion pöhöttymistä, kuritonta budjettia, entistä enemmän viihdettä painottavia ohjelmia ja rappiota.

Hyviäkin vaihtoehtoja on olemassa. Jotta eivät unohtuisi, ne esitellään seuraavissa kappaleissa.

Jos seurataan Yleisradion yleishyödyllisyyden periaatetta, Yleisradion ohjelmisto on muutettava periaatteen mukaiseksi. Yleishyödyllisen Yleisradion ylläpitoon sopisi rahoitus veronmaksajilta valtion budjetin kautta. Se on Suomessa yleisesti hyväksytty tapa rahoittaa julkisia yleishyödyllisiä palveluja. Suomen hallitus voi säätää verotusta, jos siihen ilmenee tarvetta.

Jos taas seurataan Yleisradion viihteellisyyttä painottavaa tarjontaa, perustelut rahoitukselle valtion budjetin kautta ontuvat. Käytössä oleva digitaalinen jakelutekniikka mahdollistaa maksutelevision, joka on eräillä kanavilla jo käytössä. Yleisradion kanavien läheteet voitaisiin muuttaa kortilla purettaviksi, kuten monilla kanavilla jo tehdään. Sen jälkeen televisiomaksu perittäisiin vain maksu-tv-kortin hankkineilta televisionkatsojilta.

Jos halutaan pitää Yleisradion todelliset yleishyödylliset ohjelmat kaikkien saatavilla samalla, kun muu Yleisradion viihde maksatetaan katsojilla, sekin onnistuu, koska Yleisradiolla on useita televisiokanavia. Ne voidaan rahoittaa eri tavoin. Yksi kanava voitaisiin julistaa vapaasti katsottavaksi yleishyödylliseksi kanavaksi, joka rahoitettaisiin veronmaksajilta valtion budjetin kautta. Loput kanavat voitaisiin maksattaa katsojilla muiden maksutelevisiokanavien tapaan.

Yleisradio voisi luopua ohjelmien levittämisestä radiolähetyksinä, sillä tietoverkot nopeutuvat. Viisasta olisi myydä ohjelmat suoraan kuluttajille. Tallennusvälineiden kehitys on jo muuttanut katselutottumuksia tähän suuntaan. Jos Yleisradio myisi ohjelmat yksitellen katsojille, samalla saataisiin tehtyä katsojatutkimuksia eri televisio-ohjelmien suosiosta.

Edellä esitetyt vaihtoehdot eivät ole millään tavoin utopistisia tai liioiteltuja. Ne ovat perusteltuja. Teknisiä esteitä niiden toteuttamiselle ei ole. Tavalliset suomalaiset ymmärtävät ne järkeviksi ja oikeudenmukaisiksi, varsinkin verrattuna Lintilän työryhmän ehdottamaan mediamaksuun.

